

Jätehuollon viranomaispalvelujen vuoden 2026 toiminta

Jätehuoltoviranomaisen toiminta-ajatus

Savo-Pielisen jätelautakunta hoitaa jätelain mukaiset jätehuollon järjestämisen viranomais-tehtävät sekä kuntien yhdessä sopimat jätehuollon seuranta- ja kehittämistehtävät. Lautakunnan päätöksillä luodaan perusta toimivalle, asiakaslähtöiselle ja ympäristövastuulliselle jätehuoltojärjestelmälle. Jätehuoltoviranomainen on myös osaltaan mukana edistämässä kiertotaloutta kunnissa.

Jätehuoltoviranomaisen toteuttamalla seurannalla huolehditaan kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt eli asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt yhdenvertaisesti ja kattavasti järjestettyyn jätehuoltoon. Samalla seurataan, että jätteiden erilliskeräys ja muut palvelut järjestetään määräysten mukaisesti.

Tavoitteena on, että jätehuollon viranomaistehtävät hoidetaan asiantuntevasti, tehokkaasti ja asiakastoiveet huomioon ottaen. Hakemukset, ilmoitukset ja muut asiakkaiden yhteydenotot käsitellään palvelulupausten mukaisesti ja ratkaistaan jätelautakunnan hyväksymien periaatteiden pohjalta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kunnallisen jätehuollon toimintaympäristöön kohdistuu tällä hetkellä merkittävää epävarmuutta johtuen valmisteilla olevista muutoksista lainsäädäntöön, sillä muutosten sisällöstä ei ole varmuutta. Jätelain muuttaminen sekä lain kehittäminen kiertotalouslaiksi tule joka tapauksessa vaikuttamaan toimintakenttään lähivuosien aikana. Uudistuksen myötä odotetaan muutoksia eri toimijoiden tehtäviin sekä jätehuollon toteuttamisen vaatimuksiin.

Alueellisesti muutospainetta toimintaan tuo jäteyhtiöiden selvitykset fuusioitumisesta. Lainsäädäntömuutokset ja mahdolliset muutokset kunnallisen jäteyhtiön toiminnassa edellyttävät jätehuoltoviranomaiselta laaja-alaisia toimenpiteitä. Näitä ovat esimerkiksi jätehuoltomääräysten päivittäminen, taksojen uudistaminen sekä sopimusten tarkistaminen. Samalla on tärkeää varautua muutoksiin myös asiakasviestinnässä ja neuvonnassa.

Toiminnan tavoitteet ja painopisteet

1. Jätehuollon seuranta

Jätehuoltoviranomaisen lakisääteiseen perustehtävään kuuluu seurata sitä, että kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt liittyvät säännösten mukaisesti jätehuoltoon. Seuranta kohdistuu sekajätteen, biojätteen ja pakkausjätteiden keräykseen. Perusseuranta toteutetaan kuukausittain: kun jätehuolto päättyy kiinteistöltä esimerkiksi omistajan muutoksen myötä, jätehuoltoviranomainen tarkastelee määräajan jälkeen, onko jätehuoltoon liittymisestä huolehdittu uudestaan.

Vuonna 2026 seurantaan otetaan uutena useita loma-asuntoja käsittävien kiinteistöjen kierrätettävien jätteen keräys. Aikaisemmin seuranta on kohdistunut vakituisiin asuinkiinteistöihin, mutta nyt tarkastellaan myös taajamissa sijaitsevien, vähintään viiden lomahuoneiston kiinteistöjen erilliskeräysvelvoitteiden toteutuminen.

Sekajätteen ja kierrätettävien jätteen seurannan lisäksi jätehuoltoviranomainen toteuttaa saostus ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seuranta. Tarkoituksena on tehostaa tätä seuranta. Seurantaan valitaan nyt vähintään kaksi kohdekuntaa. Seurannasta sovitaan kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Kohdekunnissa selvitetään ensin, millä kiinteistöillä lietteitä syntyy ja kartoitetaan tämän jälkeen, onko kiinteistöillä riittävät säiliöiden tyhjennykset. Samalla tiedotetaan omatoimisen käsittelyn mahdollisuudesta ja edellytyksistä sekä tätä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta.

Jätehuollon seurannan yhteydessä huolehditaan jätehuollon asiakasrekisterin päivittämisestä uusien jätehuoltoon liitettävien kiinteistöjen tiedoilla. Lisäksi tarkastellaan vanhojen asiakastietojen oikeellisuutta ja tehdään tarvittaessa rekisteriin korjauksia yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa.

2. Yhteistyö jätehuoltoviranomaisten kesken

Kun kunnalliset jäteyhtiöt selvittävät fuusiota, on myös jätehuoltoviranomaisten tärkeää tarkastella ja yhtenäistää omaa toimintaansa. Yhteistyön avulla voidaan myös jakaa osaamista ja valmistautua paremmin toimintaympäristön muutoksiin. Laajempi yhteistyö eri alueiden jätehuoltoviranomaisten kesken mahdollistaa myös yhteisten ohjeistusten ja asiakirjojen tuottamisen.

3. Jätehuollon ohjaus

Jätepoliittinen ohjelma ohjaa sekä kuntien että Jätekukon toimintaa. Näitä tahoja innostetaan ja sitoutetaan viemään eteenpäin ohjelman mukaisia toimenpiteitä. Edistämistyön tehostamiseksi selvitetään hyviä käytäntöjä muilta alueilta ja tehdään yhteistyötä alueen ilmastohanketoimijoiden kanssa.

Jätteen kierrätyksen edistämiseksi kartoitetaan yhteistyössä Jätekukon kanssa kierrätettävien jätteen erilliskeräysvelvoitteiden laajentamismahdollisuuksia ja arvioidaan jätehuoltomääräysten päivittämisen tarvetta. Myös taksaperiaatteiden toimivuutta punnitaan ja taksaa peilataan Itä-Suomen muiden alueiden taksoihin.

Toiminnan mittarit

Mittari	TOT 2020	TOT 2021	TOT 2022	TOT 2023	TOT 2024	TOT 2025	TA 2026
Omakotitalojen ja mökkien liittymisaste jätehuoltoon (%)	97,7	97,9	98,5	98,6	98,6	99,8	99,8
Jätehuoltoa koskevien hakemusten käsittely-aika (viikkoa)	3	2,5	3	3	3	3	3